

Onderzoek beschermde soorten Kolkakkerbuurt, Ede

Onderzoek beschermde soorten
Kolkakkerbuurt, Ede

Colofon

Titel : Onderzoek beschermde soorten Kolkakkerbuurt, Ede

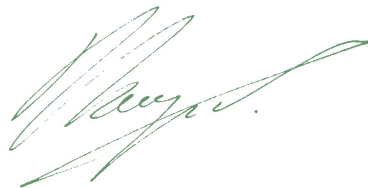
Projectnummer: .. : 15610

Opdrachtgever ... : Woonstede
Postbus 191
6710 BD EDE

Datum : 26 november 2015
Status rapport ... : definitief
Bestand : 15610 - eind.wpd

Opdrachtnemer .. : De Groene Ruimte BV
Postbus 400
6700 AK Wageningen
tel. 0317-423969
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,
Naam : ir. P.A.W.M. Raaijmakers
Handtekening: ... :

Auteursrecht : De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).

Aansprakelijkheid . : Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

INHOUD

1.	INLEIDING	3
2.	BESCHRIJVING PLANGEBIED EN INGREEP	5
2.1.	Ligging en omgeving	5
2.2.	Plangebied	5
2.3.	Ingrep	6
3.	WERKWIJZE	7
3.1.	Veldinventarisatie	7
3.2.	Effectenanalyse	10
4.	RESULTATEN	13
4.1.	Flora	13
4.2.	Vleermuizen	15
4.3.	Eekhoorn	17
4.4.	Steenmarter	18
4.5.	Huismus	19
4.6.	Gierzwaluw	20
4.7.	Ransuil	21
4.8.	Overige soorten	21
5.	CONCLUSIES EN ADVIEZEN	23
5.1.	Conclusies	23
5.2.	Adviezen	23
	BRONNEN	25

Bijlagen

Bijlage 1. Waarnemingen per veldbezoek gericht op vleermuizen

Kaarten

- Kaart 1. Locaties beschermde plantensoorten in plangebied
- Kaart 2. Locaties verblijfplaatsen vleermuizen in plangebied
- Kaart 3. Locaties nest- en kwetterplekken Huismus in plangebied
- Kaart 4. Locaties nesten Gierzwaluw in plangebied

I. INLEIDING

De Kolkakkerbuurt in Ede is een woonwijk uit begin 20^e eeuw en is naar schatting 5,5 ha groot. Woonstede is, als eigenaar van de woningen, voornemens om de Kolkakkerbuurt ingrijpend te herontwikkelen. De herontwikkeling ('ingreep') omvat sloop van circa 162 woningen, al dan niet in combinatie met een reconstructie van de infrastructuur en groeninrichting. In de wijk zullen circa 200-220 grondgebonden woningen worden gerealiseerd. De wijze waarop de vernieuwing wordt uitgevoerd moet nog nader worden ingevuld.

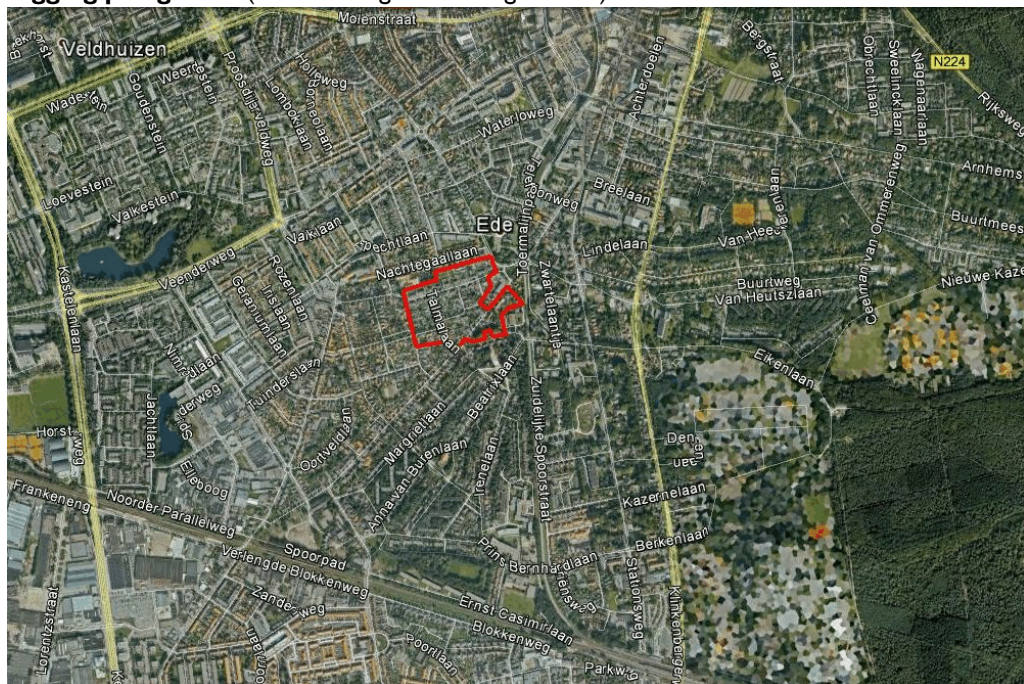
De Groene Ruimte heeft in winter 2014-2015 een ecologische quickscan ingevolge de Flora- en faunawet (FF-wet) uitgevoerd voor het plangebied (De Groene Ruimte, 2015). Van streng beschermde vleermuizen, Eekhoorn en Steenmarter zijn mogelijkheden voor vaste verblijfplaatsen, alsmede foerageergebieden en vliegroutes, waargenomen. Ook zijn exemplaren van Huismus en mogelijkheden voor jaarrond beschermde nesten van Gierzwaluw en Ransuil waargenomen. Van streng beschermde muurplanten, als Steenbreekvaren en Tongvaren, kon op basis van de quickscan geen uitsluitsel worden verkregen over de aan-/afwezigheid.

Middels de FF-wet is bepaald dat een initiatiefnemer wettelijk verplicht is om aan te tonen dat door de ingreep geen (streng) beschermde soorten worden verstoord. Indien wel (streng) beschermde soorten kunnen worden verstoord, is een aangepaste werkwijze en/of ontheffing nodig. Hieruit volgt de noodzaak om helderheid te krijgen over het gebruik van het plangebied door beschermde soorten.

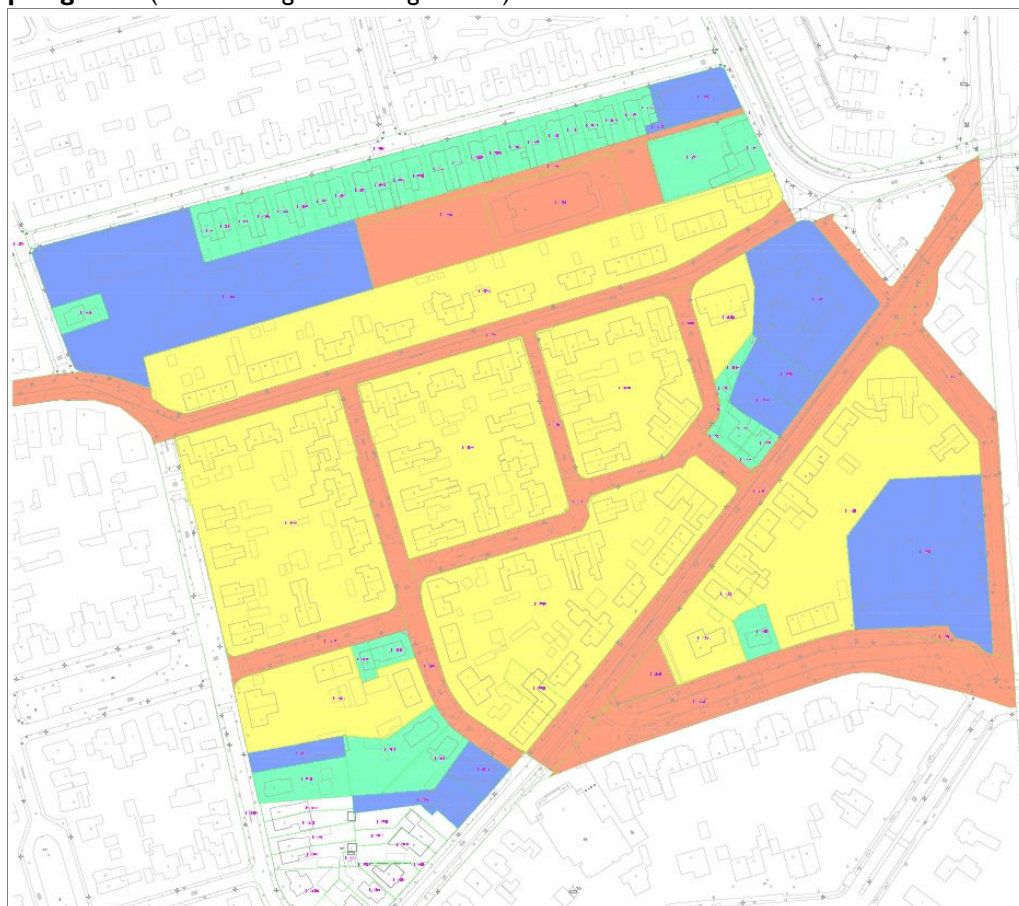
Om uitsluitsel te krijgen over de aanwezigheid en het type verblijfplaatsen van deze soorten in het plangebied is in 2015 nader onderzoek uitgevoerd naar beschermde planten, vleermuizen, Eekhoorn, Steenmarter en jaarrond beschermde nesten van Huismus, Gierzwaluw en Ransuil.

In deze rapportage zijn de werkwijze en resultaten inzake het onderzoek naar beschermde flora en fauna vermeld. Ook is aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn in het kader van de FF-wet.

Ligging plangebied (bron ondergrond: Google Earth)

Begrenzing Kolkakkerbuurt met woningen (geel), openbare ruimte (rood) en de school (blauw in noordwesten). Andere elementen zijn geen onderdeel van het plangebied (bron ondergrond: Google Earth)

2. BESCHRIJVING PLANGEBIED EN INGREEP

2.1. Ligging en omgeving

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Ede. Het plangebied wordt aan alle zijden omringd door woonwijken. Circa 600 meter ten oosten van het plangebied beginnen de bossen van de Veluwe. De zuidoostelijke hoek van het plangebied grenst aan de spoorlijn Ede - Amersfoort.

2.2. Plangebied

De Kolkakkerbuurt heeft een tuindorpkarakter en is daarmee relatief groen. De wijk, uit begin 20^e eeuw, herbergt een grote diversiteit aan woningtypen. Het gaat in totaal om 162 grondgebonden woningen, merendeels twee-onder-een-kap-woningen. Alle woningen hebben aan de voor- en achterzijde een tuin. Alle kopse woningen hebben ook aan de zijkant een tuin, welke vaak in gebruik is als oprit. In totaal zijn zeven verschillende typen woningen te onderscheiden. De verschillende typen zijn beschreven in de rapportage van de quickscan (De Groene Ruimte, 2015).

Impressie plangebied (Den Brink)

In alle straten, met uitzondering van de Kolkakkerweg, zijn straatbomen aanwezig, voornamelijk berken, esdoorn en beuken. De bomen zijn in goede staat, hebben geen (grote) holtes en staan in onbegroeide boomspiegels. Er zijn geen plantsoenen of ander openbaar groen aanwezig.

Afbakening deelgebieden vogels (groen) en vleermuizen (rood)

2.3. Ingreep

De verwachting is dat (vrijwel) alle woningen (circa 162 stuks) in het plangebied worden gesloopt. Op basis van het nog op te stellen stedenbouwkundig plan kan dit aantal te slopen woningen nog wijzigen. Uiteindelijk zullen in het plangebied 200-220 woningen worden gerealiseerd. Nieuwbouw zal naar verwachting in vier fases plaatsvinden, waarbij per fase circa 40 woningen worden gesloopt. De exacte ruimtelijke scheiding is op dit moment nog niet vastgelegd. De eerste fase wordt naar verwachting in 2017 gestart en oplevering van de laatste fase zal naar verwachting plaatsvinden in 2021. Op dit moment is onbekend of de school en infrastructuur in het plangebied deel uitmaken van de ingreep.

3. WERKWIJZE

3.1. Veldinventarisatie

In totaal hebben op 23 dagen veldbezoeken plaatsgevonden in de periode april tot en met oktober 2015 (zie onderstaande tabel). De veldbezoeken zijn uitgevoerd door ervaren ecologen¹⁾ van De Groene Ruimte. Waarnemingen zijn op kaart genoteerd en/of direct in WaarnemingPro ingevoerd.

De inventarisatie heeft ‘s avonds, ‘s nachts en in de vroege ochtend voornamelijk plaatsgevonden vanaf de openbare weg en de opritte en paden bij de woningen. Tijdens bezoeken overdag zijn ook de tuinen in het plangebied betreden, na eerst te hebben aangebeld bij de betreffende bewoner.

Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden gunstig voor de inventarisaties. Een enkele keer heeft het tijdens veldbezoeken (licht) geregend, maar activiteit/zichtbaarheid van de beoogde soort(groep) was hierdoor niet negatief beïnvloed.

Veldbezoeken

Datum	Tijd	Soort(groep)	Deelgebied	Weersomstandigheden			Uitvoering
				Temp.	Wind	Bewolking	
23-04	07.00 - 09.20	Huismus	I + 2	7 °C	1 Bft	bewolkt	RN + JS
13-05	06.40 - 09.40	Huismus	2	12 °C	2 Bft	helder	RN
14-05	06.30 - 8.35	Huismus	I	9 °C	2 Bft	halfbewolkt	JS
20-05	21.30 - 23.30	Vleermuis	C	11 °C	3 Bft	licht bewolkt	JS
27-05	08.45 - 13.00	Flora	alles	18 °C	2 Bft	bewolkt	MB
27-05	21.45 - 23.45	Vleermuis	D	15 °C	2 Bft	onbewolkt	JS
08-06	19.00 - 22.00	Gierzwaluw	I	17 °C	3 Bft	licht bewolkt	JS
10-06	21.50 - 23.50	Vleermuis Flora	A + B Kweg 50	17 °C	2 Bft	onbewolkt	RN + JS RN + JS
11-06	11.00 - 15.00	Ransuil	alles	24 °C	3 Bft	onbewolkt	RN + JS
17-06	21.00 - 22.25	Gierzwaluw	2	20 °C	3 Bft	bewolkt	RN
25-06	03.15 - 05.15	Vleermuis	C + D	14 °C	1 Bft	bewolkt	RN + JS
29-06	19.10 - 22.15	Gierzwaluw	I	25 °C	2 Bft	halfbewolkt	JS
01-07	21.00 - 22.50	Gierzwaluw	2	21 °C	2 Bft	onbewolkt	RN
09-07	19.10 - 21.55	Gierzwaluw	I	18 °C	2 Bft	licht bewolkt	JS
13-07	20.10 - 21.00	Flora	Klaprln. 17	17 °C	2 Bft	bewolkt	RN
15-07	03.30 - 05.35	Vleermuis	A + B	15 °C	1 Bft	bewolkt	RN + JS
15-07	21.10 - 22.40	Gierzwaluw	2	17 °C	1 Bft	motregen	RN
19-08	20.50 - 22.50	Vleermuis	A + B	19 °C	1 Bft	half bewolkt	RN + JS
01-09	20.25 - 22.30	Vleermuis	C	14 °C	2 Bft	licht bewolkt	JS

¹⁾ ir. R. Noordhuis (RN), J. Snellenberg MSc (JS) en ir. M. Baartmans (MB)

03-09	20.25 - 22.25	Vleermuis	D	19 °C	2 Bft	half bewolkt	RN
15-09	19.45 - 22.05	Vleermuis	B	14 °C	4 Bft	bewolkt	JS
16-09	19.45 - 21.55	Vleermuis	A + C	17 °C	2 Bft	half bewolkt	RN + JS
23-09	19.40 - 21.45	Vleermuis	D	15 °C	1 Bft	bewolkt	RN
07-10	07.40 - 10.10	Eekhoorn	alles	16 °C	1 Bft	half bewolkt	RN

Flora

Op 27 mei zijn gedurende de dag vrijwel alle tuinen op zicht geïnventariseerd op aanwezige bijzondere en/of beschermde planten. De tuinen van Kolkakkerweg 50 en Klaprooslaan 17 konden tijdens dit veldbezoek niet worden betreden. Beide tuinen zijn later apart nog onderzocht.

Bij de inventarisatie zijn uitsluitend die tuinen, muurtjes en gevels geïnspecteerd waar (streng) beschermde plantensoorten kunnen worden verwacht. In het veld is bepaald of aangetroffen planten aangeplant of verwilderd zijn of dat deze van nature in het plangebied voorkomen. Enkel planten die van nature in het plangebied voorkomen zijn beschermd. Alle beschermde planten zijn op kaart aangegeven en betrokken bij de effectenanalyse.

Vleermuizen

Voor de inventarisatie van vleermuizen is gewerkt volgens het Vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (versie 2013)²⁾. Dit houdt onder andere in dat de veldrondes in geschikte periodes en op geschikte tijden zijn uitgevoerd en opnames van vleermuisgeluiden (batdetector) zijn gemaakt, die zijn geanalyseerd met behulp van het programma Batsound 4.1.4 van Pettersson Electronics and Acoustics AB.

- In het plangebied zijn mogelijkheden voor vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig, zowel in de woningen als in eventueel aanwezige holtes in de bomen. Alle mogelijkheden zijn geïnspecteerd op de aanwezigheid van in- of uitvliegende en/of zwermende dieren. Paarplaatsen zijn ook middels roepende dieren vastgesteld. Dieren roepen zowel vanuit de eigenlijke verblijfplaats als vliegend nabij de verblijfplaats.
- Vleermuizen maken gebruik van veelal niet tot matig verlichte structuren als geleiding bij de verplaatsing, de zogenaamde vliegroutes. Ook zijn mogelijk foerageergebieden van vleermuizen aanwezig. Om inzicht te krijgen in de actuele situatie met betrekking tot de vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is het plangebied in beeld gebracht middels zicht- en batdetectoronderzoek. Van de structuren is vastgesteld of ze essentieel zijn voor de aanwezige vleermuizen.

²⁾ Het vleermuisprotocol is goedgekeurd door de voormalige Dienst Landelijk Gebied van het toenmalige Ministerie van EL&I en door de voormalige Gegevensautoriteit Natuur.

De veldbezoeken zijn uitgevoerd in de periode mei tot en met september 2015 tijdens geschikte weersomstandigheden in de schemerperiode³⁾.

Eekhoorn

Op 7 oktober 2015 is een veldbezoek ten behoeve van Eekhoorn uitgevoerd. Tijdens dit veldbezoek is onder andere gezocht naar krassporen op bomen en voedselresten als afgekloven sparappels. Ook is navraag gedaan bij enkele bewoners naar de bekendheid en waarnemingen van Eekhoorn.

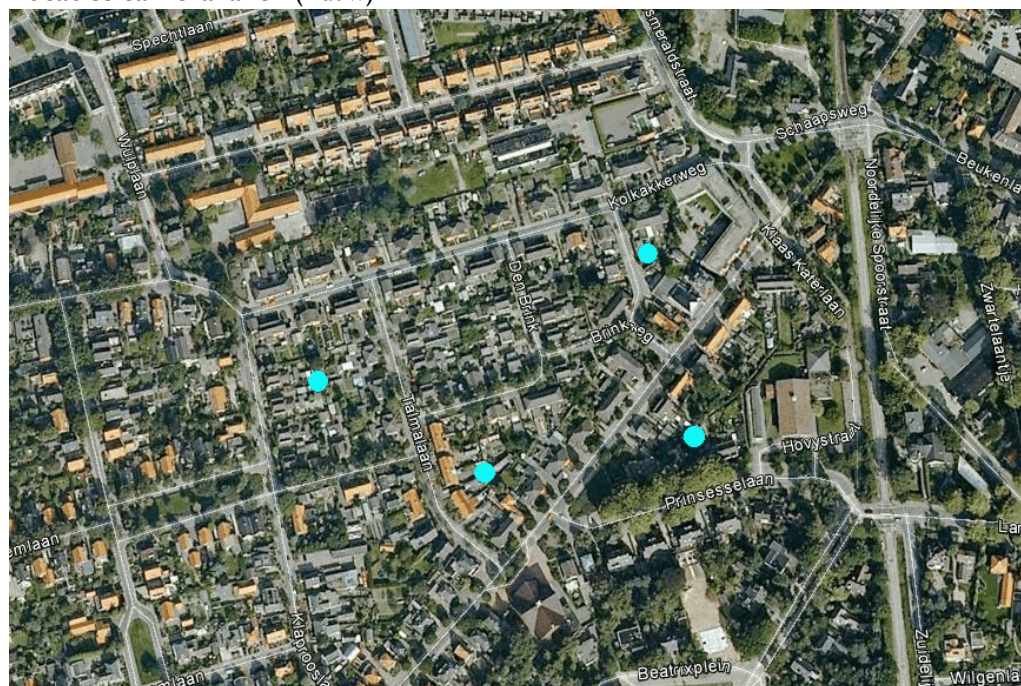
Tijdens alle overige dagbezoeken is ook gelet op aanwezigheid van Eekhoorn of sporen ervan.

Steenmarter

Verspreid over het plangebied zijn eind juni vier cameravallen opgehangen op locaties waarvan gebruik door Steenmarter, indien aanwezig, werd verwacht. Op circa één tot drie meter voor de camera is lokaas (pindakaas) geplaatst. Na het verwijderen van de camera's begin september zijn de foto's op de pc gecontroleerd op de aanwezigheid van Steenmarter.

Tijdens alle overige dagbezoeken is ook gelet op aanwezigheid van Steenmarter of sporen ervan.

Locaties cameravallen (blauw)

³⁾ In het Vleermuisprotocol wordt 0 minuten na zonsondergang aangegeven als suboptimale periode voor inventarisatie van paarverblijfplaatsen van Gewone (en Ruige) dwergvleermuis. Echter, de ervaring van De Groene Ruimte is dat het eerste half uur na zonsondergang waardevolle informatie verzameld kan worden, die ontbreekt als de inventarisatie een half uur na zonsondergang start. Vandaar dat is gekozen voor aanvang van de inventarisatie met zonsondergang.

Huismus

Tijdens de quickscan zijn nesten van Huismus vastgesteld in het plangebied. Om vast te stellen hoeveel nesten in het plangebied aanwezig zijn, is volgens de methode beschreven in de soortenstandaard van Huismus geïnventariseerd (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014a). In totaal zijn per deelgebied twee veldbezoeken gebracht in de uren na zonsopkomst, omdat Huismus dan het meest actief is rond het nest. Het eerste veldbezoek is vanaf de openbare weg gebracht, tijdens het tweede veldbezoek is ook vanuit de achtertuinen van de woningen geïnventariseerd. Ook tijdens andere veldbezoeken, met name ten behoeve van Gierzwaluw, is gelet op de aanwezigheid van Huismus.

Tijdens de veldbezoeken is op zicht en geluid gezocht naar nesten van Huismus en naar andere essentiële onderdelen van het leefgebied van Huismus, zoals zogenaamde 'kwetterplekken'.

Gierzwaluw

Om het gebruik van het plangebied door Gierzwaluw in kaart te brengen, zijn per deelgebied drie veldbezoeken gebracht, volgens de methode beschreven in de soortenstandaard van Gierzwaluw (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014b). Ook tijdens andere veldbezoeken, met name ten behoeve van vleermuizen, is gelet op de aanwezigheid van Gierzwaluw. Op basis van de uitgevoerde veldbezoeken is een compleet beeld ontstaan van de hoeveelheid nesten in het plangebied.

Ransuil

Ten behoeve van de inventarisatie van Ransuil is een kort bronnenonderzoek uitgevoerd naar de verspreiding en het gebruik van de soort in het plangebied en de directe omgeving gedurende de zomer van 2015. De bomen in het plangebied zijn tijdens een veldbezoek op 11 juni 2015 gecontroleerd op de aanwezigheid van roestplaatsen, waarbij gericht is gezocht naar braakballen. Daarnaast is tijdens de veldbezoeken in het kader van vleermuizen gelet op de aanwezigheid van Ransuil (zicht en geluid).

Overige soorten

Tijdens alle veldbezoeken zijn alle waarnemingen van (streng) beschermde en overige bijzondere soorten op kaart genoteerd (soort, zo mogelijk aantallen, type waarneming).

3.2. Effectenanalyse

Om inzicht te krijgen in het effect van de voorgenomen ingreep op de aanwezige (vaste verblijfplaatsen van) beschermde soorten, zijn de verzamelde gegevens van de veldinventarisatie verwerkt en geanalyseerd in relatie tot de ingreep.

Van alle aangetroffen soorten zijn onder andere de volgende zaken vastgesteld en toegelicht:

- functie(s) van het plangebied voor de soort (leefgebied, verblijfplaatsen, al dan niet cruciaal foerageergebied en dergelijke);
- te verwachten effecten op de soort op individueel niveau;

de groene ruimte

- gevolgen voor de gunstige staat van instandhouding van de soort (populatie-niveau), waarbij is geanalyseerd wat de ingreep betekent voor het voortbestaan van de soort in de regio;
- gevolgen van de voorgenomen ingreep op het habitat, zoals verlies aan verblijfplaatsen, verstoring van foerageergebieden en dergelijke.

4. RESULTATEN

De resultaten zijn hieronder per soortgroep besproken. De resultaten staan ook per soortgroep weergegeven op bijgevoegde kaarten (kaart 1 t/m 4). Van niet genoemde streng beschermde soorten kan de aanwezigheid worden uitgesloten. Ook kunnen niet genoemde functionaliteiten van het plangebied voor streng beschermde soorten worden uitgesloten.

4.1. Flora

Resultaten

In de tuinen in het plangebied zijn veel verschillende beschermde soorten en Rode-Lijstsoorten aangetroffen. Alle aangetroffen groeiplaatsen zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Beschermde planten

Soort	Status	Locatie	Aard
Absintalsem	RL-Kwetsbaar	Kolkakkerweg 10	Aangeplant
Akkerklokje	FF-wet Tabel 1	Brinkweg 9 Kolkakkerweg 13	Aangeplant Aangeplant
Bosaardbei	RL-Kwetsbaar	Buurthuis de Kolk	Herkomst onbekend
Brede wespenorchis	FF-wet Tabel 1	Brinkweg 1	Spontane vestiging
Daslook	FF-wet Tabel 2	Klaprooslaan 5	Herkomst onbekend
Dotterbloem	FF-wet Tabel 1	Talmalaan 22	Aangeplant
Gele Helmbloem	FF-wet Tabel 2	Brinkweg 12	Spontane vestiging
Gewone vogelmelk	FF-wet Tabel 1	Brinkweg 4 Talmalaan 5 Klaprooslaan 1 Klaprooslaan 5	Herkomst onbekend Spontane vestiging Herkomst onbekend Herkomst onbekend
Kleine maagdenpalm	FF-wet Tabel 1	Den Brink 12 Kolkakkerweg 5 Klaprooslaan 5 Klaprooslaan 11	Aangeplant Aangeplant Aangeplant Aangeplant
Lange Ereprijs	FF-wet Tabel 2	Klaprooslaan 17	Aangeplant
Prachtklokje	FF-wet Tabel 2	Klaprooslaan 17	Aangeplant
Ruig klokje	FF-wet Tabel 2	Den Brink 7	Herkomst onbekend
Tongvaren	FF-wet Tabel 2	Kolkakkerweg 14 Verlengde Maanderweg 46	Aangeplant Spontane vestiging
Waterdrieblad	FF-wet Tabel 2	Talmalaan 22 Klaprooslaan 17	Aangeplant Aangeplant
Wilde Marjolein	FF-wet Tabel 2	Klaprooslaan 17	Aangeplant

Enkel soorten binnen het verspreidingsgebied, welke op een natuurlijke wijze zich gevestigd hebben, zijn beschermd onder de FF-wet. Van de planten waarvan de herkomst niet kon worden achterhaald, moet worden aangenomen dat deze zich

spontaan kunnen hebben gevestigd en zijn daarmee beschermd. Veel van de aangetroffen planten zijn door mensen aangeplant en daarom niet beschermd.

In het plangebied zijn zes soorten vastgesteld welke beschermd zijn onder de FF-wet: Brede wespenorchis, Daslook, Gele helmbloem, Gewone vogelmelk (vier groeiplaatsen), Ruig klokje en Tongvaren. Deze soorten en groeiplaatsen zijn in bovenstaande tabel in **rood** aangegeven.

Effectenanalyse

Door de ingreep zullen, afhankelijk van de uitvoering, (een deel van) de groeiplaatsen van de beschermde planten verdwijnen.

De ingreep zal, gezien het beperkt aantal groeiplaatsen per soort, geen effect hebben op de lokale staat van instandhouding van de soort.

Conclusie flora

In het plangebied zijn zes beschermde soorten vastgesteld: Daslook, Gele helmbloem, Ruig klokje en Tongvaren staan vermeld op tabel 2 (FF-wet); Brede wespenorchis en Gewone vogelmelk (vier groeiplaatsen) staan vermeld op tabel 1 (FF-wet).

Door de ingreep worden verschillende streng⁴⁾ beschermde planten gedood en/of verstoord. Het betreffen plantensoorten vermeld op tabel 2 van de FF-wet. Indien gewerkt kan worden volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode is een ontheffing in het kader van de FF-wet niet noodzakelijk.

Voor de soorten vermeld op tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Wel is de wettelijke zorgplicht van toepassing.

Gewone vogelmelk (witte bloemen)

De staat van instandhouding van de soorten is niet in het geding. Aanvullende maatregelen om de staat van instandhouding van de soorten te waarborgen zijn daarom niet nodig.

⁴⁾ Met streng beschermde soorten wordt bedoeld: soorten die zijn vermeld op tabel 2 en tabel 3 van de AMvB art. 75 FF-wet.

4.2. Vleermuizen

Resultaten

Vaste verblijfplaatsen

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis vastgesteld.

In de school is een kolonieverblijfplaats vastgesteld van Gewone dwergvleermuis. Vermoedelijk betreft het een kraamkolonie van circa 15-20 dieren. In de school zijn ook drie paarplaatsen van Gewone dwergvleermuis vastgesteld. In de woningen in het plangebied zijn zeven paarverblijfplaatsen en zes zomerverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis vastgesteld. Verblijfplaatsen zijn verspreid over het plangebied aanwezig. Van nog drie roepende Gewone dwergvleermuizen kon niet worden vastgesteld waar de paarverblijfplaats exact aanwezig is, mogelijk bevinden ook deze paarverblijfplaatsen zich in het plangebied. Alle paarverblijfplaatsen kunnen jaarrond in gebruik zijn.

Aan Kolkakkerweg 38 is een zomerverblijfplaats van Ruige dwergvleermuis vastgesteld. Aan Den Brink 2 is een zomerverblijfplaats van Gewone grootoorvleermuis vastgesteld. Ondanks dat Laatvlieger regelmatig in het plangebied is waargenomen, zijn geen verblijfplaatsen van Laatvlieger in het plangebied vastgesteld.

Bomen met (potentieel) geschikte holtes zijn niet waargenomen. Verblijfplaatsen van vleermuizen in holtes in bomen zijn uitgesloten.

Tijdens de inventarisatie zijn ook waarnemingen buiten het plangebied gedaan. De Nieuwe Kerk aan de Verlengde Maanderweg vormt een verblijfplaats voor een kleine kolonie Laatvliegers en enkele Gewone dwergvleermuizen. Ook in de Taborkerk aan de Hovystraat en de woningen rondom het plangebied zijn verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger vastgesteld. Andere verblijfplaatsen van Ruige dwergvleermuis of Gewone grootoorvleermuis zijn niet vastgesteld, maar gezien de omgeving worden verblijfplaatsen van beide soorten in de omgeving wel verwacht.

Vliegroutes

In het plangebied zijn drie vliegroutes vastgesteld. Twee vliegroutes lopen mogelijk in elkaar over: een deel loopt vanaf het spoor in het oosten via de Prinsesselaan, richting de Nieuwe Kerk aan de Verlengde Maanderweg, het tweede deel loopt ter hoogte van de Talmalaan/Klaprooslaan over de huizen en door de betreffende straten naar de Brinkweg. Zowel de beuken langs de Prinsesselaan als de berken langs de Brinkweg worden als geleidende structuur gebruikt. Op deze vliegroute naar de Brinkweg zijn Gewone dwergvleermuizen en Laatvliegers vliegend zowel naar het oosten als naar het westen waargenomen. Gezien de geringe hoeveelheid dieren en de aard van de omgeving, betreft het hier geen essentiële vliegroute; er zijn voldoende alternatieven aanwezig in de omgeving.

Verder is over de Kolkakkerweg, richting Den Brink een vliegroute van Laatvliegers vastgesteld. Ook deze vliegroute is, gezien de geringe hoeveelheid dieren en de aard van de omgeving, geen essentiële vliegroute; er zijn voldoende alternatieven aanwezig in de omgeving.

Foerageergebied

In het gehele plangebied zijn foeragerende Gewone dwergvleermuizen en Laatvliegers vastgesteld, bijvoorbeeld in de tuinen of langs het openbaar groen. Op de Kolkakkerweg is ook een foeragerende Ruige dwergvleermuis vastgesteld. Gezien het gedrag van de geringe hoeveelheid dieren en de aard van het plangebied en de omgeving, betreft het hier geen essentieel foerageergebied; er zijn voldoende alternatieven aanwezig in de omgeving.

Rosse vleermuis is wel aangetroffen, maar heeft geen binding met plangebied. Verder is een onbepaalde vleermuis aangetroffen, waarschijnlijk een Bosvleermuis⁵⁾. Ook dit dier had geen binding met het plangebied.

Effectenanalyse

De voorgenen ingreep verstoort of vernield aanwezige vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis. Aanwezige dieren kunnen worden verstoort of gedood.

De voorgenen ingreep heeft geen effect op essentiële vliegroutes of foerageergebieden van vleermuizen.

Indien een groot deel van de in het plangebied aanwezige verblijfplaatsen en dieren gelijktijdig worden vernield/gedood, zal dit mogelijk een effect hebben op de populatie van vleermuizen in Ede. De huidige gunstige staat van instandhouding zal mogelijk in het geding zijn, gezien het relatief grote oppervlak van het plangebied ten opzichte van de bebouwing in Ede en de hoge dichtheid aan vleermuizen in het plangebied.

Conclusie

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis vastgesteld. Door de voorgenen ingreep worden de aanwezige (vaste verblijfplaatsen van) vleermuizen verstoort of gedood. Om deze effecten te voorkomen of beperken, zijn passende maatregelen noodzakelijk, bijvoorbeeld fasering en/of het aanbrengen van alternatieve mogelijkheden voor vleermuizen. Voor de ingreep is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

In het plangebied zijn vliegroutes aanwezig van Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. In het hele plangebied zijn foeragerende vleermuizen vastgesteld. Maatregelen om verstoring van vliegroutes of foerageergebied te voorkomen zijn niet noodzakelijk. De functionaliteit blijft gedurende de werkzaamheden in stand, middels alternatieven in de omgeving.

De verblijfplaatsen maken een substantieel deel uit van de populatie van vleermuizen in dit deel van Ede. Negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de populatie kunnen worden voorkomen middels het nemen van passende maatregelen.

⁵⁾ Determinatie van vleermuizen op basis van geluid is een enkele keer lastig als gevolg van overlappen in frequentiebereik en een gelijkende structuur. Hierdoor kon de betreffende waarneming niet op naam worden gebracht.

len. Passende maatregelen kunnen gelijk zijn aan maatregelen noodzakelijk om verstoring van de soort te voorkomen.

4.3. Eekhoorn

Resultaten

Eekhoorn heeft leefgebied in het plangebied ten zuidoosten van de Verlende Maanderweg. In bomen aan Klaas Katerlaan 6 zijn krabsporen van Eekhoorn vastgesteld. In tuinen en bomen langs de Prinsesselaan wordt de Eekhoorn regelmatig door bewoners gezien. In het plangebied zijn echter geen (beschermde) nesten van Eekhoorn vastgesteld. Gezien de aard van het plangebied en de omgeving betreft het geen essentieel deel van het leefgebied.

In het plangebied ten noorden van de Verlengde Maanderweg worden Eekhoorns incidenteel waargenomen. Waarschijnlijk is de Eekhoorn hierbij op zoek naar voedselbomen als Walnoot en Tamme kastanje, die in het noordelijk deel van de wijk voorkomen. Gezien de aard van dit deel van het plangebied betreft het hier geen leefgebied, maar slechts incidenteel gebruik.

Ten zuidoosten van het plangebied, in de omgeving van de Prinsesselaan, worden wel nesten en essentieel leefgebied van Eekhoorn verwacht, bijvoorbeeld de Beuken langs de Prinsesselaan.

Effectenanalyse

Er zijn geen vaste verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van de Eekhoorn aanwezig in het plangebied. De ingreep heeft geen effect op Eekhoorn in het plangebied.

De bomen grenzend aan het plangebied vormen een essentieel onderdeel van het voedselgebied van Eekhoorn. Deze bomen dienen behouden en/of functioneel te blijven, om verstoring van de soort te voorkomen.

Beuken langs Prinsesselaan

Conclusie

Door de ingreep worden geen vaste verblijfplaatsen van de Eekhoorn verstoord.

Indien de bomen aan de Prinsesselaan binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden vallen, dienen passende maatregelen te worden genomen om verstoring van Eekhoorn te voorkomen. Indien gewerkt kan worden volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode is een ontheffing in het kader van de FF-wet niet noodzakelijk.

Eekhoorn bouwt relatief makkelijk nieuwe nesten. De bomen in het zuiden van het plangebied vormen een geschikt habitat om nieuwe nesten te bouwen. Het is mogelijk dat Eekhoorn in de nabije toekomst een Eekhoornnest nest bouwt in het plangebied. Een check (kort) voorafgaand aan de werkzaamheden is daarom noodzakelijk.

4.4. Steenmarter

Resultaten

Op de camera aan de Prinsesselaan is éénmaal een Steenmarter vastgelegd. Op de andere camera's zijn geen Steenmarters vastgelegd. Steenmarter is niet waargenomen tijdens de veldbezoeken. Enkele sporen zijn verspreid over het plangebied vastgesteld, maar nergens kon met zekerheid worden vastgesteld of het sporen van Steenmarter of Huiskat betrof.

De Steenmarter gebruikt het plangebied, voornamelijk het deel ten zuidoosten van de Verlengde Maanderweg, als jachtgebied, maar gezien het lage aantal waarnemingen op de camera's vormt het plangebied geen essentieel onderdeel van het jachtgebied. In de omgeving van het plangebied, voornamelijk rond het spoor, kunnen vaste verblijfplaatsen van Steenmarter aanwezig zijn. Er zijn geen aanwijzingen dat Steenmarter verblijfplaatsen heeft in het plangebied.

Effectenanalyse

Steenmarter maakt gebruik van het plangebied als jachtgebied, maar heeft geen beschermde vaste verblijfplaatsen in het plangebied. Eventuele vaste verblijfplaatsen in (de omgeving van) het plangebied worden niet verstoord door de voorgenomen ingreep. Het plangebied vormt geen essentieel onderdeel van het jachtgebied van Steenmarter. De werkzaamheden hebben geen effect op de instandhouding van de soort in de omgeving.

Gezien de aanwezigheid van Steenmarter in de nabije omgeving kan niet worden uitgesloten dat tijdens de werkzaamheden verblijfplaatsen van Steenmarter ontstaan in rustige, rommelige overhoeken. Deze verblijfplaats kan vervolgens gedurende de werkzaamheden worden verstoord.

Conclusie

De voorgenomen ingreep heeft geen direct effect op vaste verblijfplaatsen van Steenmarter. De functionaliteit van het jachtgebied blijft in stand.

Om het risico op (verstoring van) nieuwe vaste verblijfplaatsen te beperken, kunnen passende maatregelen worden genomen, zoals het voorkomen van rommelige overhoeken.

4.5. Huismus

Resultaten

Huismussen zijn talrijk in de wijk. Op drie locaties in de wijk zijn dichte concentraties nesten aanwezig: aan de Talmalaan, de Verlengde Maanderweg en in het oosten van de Kolkakkerweg. Een enkele keer bleek een Huismuspaar in een nestkast te broeden. In totaal zijn circa 115 nesten van Huismus vastgesteld, meer nesten worden niet verwacht. Alle nesten zijn hoogstwaarschijnlijk in het voorjaar in gebruik voor broedgevallen.

Verspreid door het plangebied zijn negen kwetterplekken van Huismussen vastgesteld. Alle kwetterplekken zijn onafhankelijk van elkaar niet essentieel, maar het geheel maakt wel deel uit van een essentieel netwerk van het leefgebied van Huismus in het plangebied.

Effectenanalyse

De aanwezige nesten en/of broedgevallen zijn beschermd en zullen door de werkzaamheden worden verstoord en/of vernield. Mogelijk worden (enkele) kwetterplekken door de werkzaamheden verstoord of vernield. In het plangebied is voldoende opgaand groen aanwezig om enkele kwetterplekken te kunnen vervangen, maar indien de functionaliteit van alle kwetterplekken in (een deel van) het plangebied het geding komt, zal de functionaliteit van het leefgebied van Huismus achteruit gaan.

Indien een groot deel van de in het plangebied aanwezige nesten of broedgevallen gelijktijdig worden vernield, zal dit mogelijk een effect hebben op de populatie van Huismus in Ede. De huidige gunstige staat van instandhouding kan mogelijk in het geding zijn, gezien het relatief grote oppervlak van het plangebied ten opzichte van de bebouwde kom van Ede en de hoge dichtheid aan Huismussen in het plangebied.

Conclusie

De voorgenomen ingreep heeft een direct effect op de aanwezige (nesten van) Huismussen. Ook wordt mogelijk een essentieel onderdeel van het leefgebied, in de vorm van kwetterplekken, verstoord of vernield. Om verstoring van de soort zoveel mogelijk te voorkomen en de functionaliteit van het plangebied te waarborgen, dienen passende maatregelen te worden genomen, zoals het tijdig aanbrengen van alternatieven en/of fasering van de werkzaamheden. Ook dient een ontheffing in het kader van de FF-wet te worden verkregen, voordat gestart wordt met de werkzaamheden. Voor het verstoren van broedgevallen kan geen ontheffing worden verkregen; verstoring van broedgevallen moet te allen tijde worden voorkomen.

Indien een groot deel van de in het plangebied aanwezige nesten en dieren gelijktijdig worden vernield/gedood, zal dit mogelijk een effect hebben op de populatie van Huismus in Ede. Indien passende maatregelen worden genomen om verstoring van de soort zoveel mogelijk te voorkomen, zal de gunstige staat van instandhouding van de populatie in stand blijven. Passende maatregelen kunnen gelijk zijn aan maatregelen noodzakelijk om verstoring van de soort te voorkomen.

4.6. Gierzwaluw

Resultaten

Gierzwaluw heeft een duidelijk zwaartepunt boven het noordelijke deel van het plangebied. Rond de Kolkakkerweg zijn circa 21 nesten aanwezig. Boven dit deel van het plangebied zijn ook meerdere malen grote groepen van 20 - 30 foeragerende Gierzwaluwen vastgesteld. Vaak zijn deze dieren later op de avond gierend door de Kolkakkerweg en aanliggende wegen waargenomen. Ook in het zuidelijk deel van het plangebied zijn nesten van Gierzwaluw vastgesteld. In totaal zijn hier drie nesten van Gierzwaluw vastgesteld. Gezien het aantal waargenomen dieren, is het onwaarschijnlijk dat in het plangebied meer nesten aanwezig zijn dan nu zijn vastgesteld.

Alle vastgestelde nesten bevinden zich onder het dak. Invliegmogelijkheden onder de dakgoot en onder de gevelflap van de dakpannen aan de kopse zijden worden het meest benut, maar ook invliegen over de dakgoot en onder de onderste dakpannen is vastgesteld.

Effectenanalyse

In totaal zijn circa 24 nesten van Gierzwaluw aanwezig in het plangebied. Deze nesten zijn jaar rond beschermd en zullen door de werkzaamheden worden verstoord en/of vernield.

Indien een groot deel van de in het plangebied aanwezige nesten of broedgevallen gelijktijdig worden vernield, zal dit mogelijk een effect hebben op de populatie van Gierzwaluw in Ede. De huidige gunstige staat van instandhouding kan mogelijk in het geding zijn, gezien het relatief grote oppervlak van het plangebied ten opzichte van de bebouwde kom van Ede en de hoge dichtheid aan Gierzwaluw in het noorden van het plangebied.

Conclusie

De voorgenomen ingreep heeft een direct effect op de aanwezige (nesten van) Gierzwaluwen. Om verstoring en/of vernieling zoveel mogelijk te voorkomen zijn passende maatregelen nodig, zoals het tijdig realiseren van vervangende verblijfplaatsen en/of fasering van de werkzaamheden. Voor de ingreep dient een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden verkregen, voordat gestart wordt met de werkzaamheden.

Indien een groot deel van de in het plangebied aanwezige nesten en dieren gelijktijdig worden vernield/gedood, zal dit mogelijk een effect hebben op de populatie van Gierzwaluw in Ede. Indien passende maatregelen worden genomen om vernieling van de nesten en doding van de aanwezige dieren zoveel mogelijk te voorkomen, zal de gunstige staat van instandhouding van de populatie in stand blijven. Passende maatregelen kunnen gelijk zijn aan maatregelen noodzakelijk om verstoring van de soort te voorkomen.

4.7. Ransuil

Resultaten

Met name in het zuiden van het plangebied zijn bomen aanwezig, welke geschikt zijn als roestplaats voor Ransuil. Tijdens het onderzoek zijn echter geen sporen van Ransuil waargenomen. Gedurende de vleermuisbezoeken zijn in juni meerdere malen (jonge) Ransuilen gehoord. De dieren bevonden zich allen echter ver buiten het plangebied. De dieren hebben geen binding met het plangebied.

Effectenanalyse

Ransuil heeft geen nesten of roestplaatsen in het plangebied. Ransuil wordt niet verstoord door de werkzaamheden.

Conclusie

De voorgenomen ingreep heeft geen direct effect op nesten of roestplaatsen van Ransuil.

4.8. Overige soorten

Resultaten

Licht beschermde soorten

Meerdere malen zijn tijdens de avondbezoeken Egels waargenomen. Ook op de cameravalen zijn Egels vastgelegd. Hoogstwaarschijnlijk komt Egel in het gehele plangebied voor. Huisspitsmuis is waargenomen in het plangebied. Hoogstwaarschijnlijk komt Huisspitsmuis in het gehele plangebied voor. Bastaardkikker is bij een vijver waargenomen. Waarschijnlijk komt Bastaardkikker door het hele plangebied voor, gezien de aanwezigheid van meerdere vijvers en geschikt landhabitat.

Egels (vastgelegd op cameraval)

Ondanks dat Kleine watersalamander, Gewone pad, Bruine kikker, Vos, Haas, kleine marterachtigen en enkele aan bebouwing gebonden muizensoorten niet zijn waargenomen, worden deze wel verwacht.

Andere licht beschermde soorten dan hierboven beschreven zijn niet waargenomen en worden ook niet verwacht.

Broedgevallen

In meerdere schoorstenen, met name in het zuidelijke deel van het plangebied, zijn nesten van Kauw vastgesteld. Daarnaast zijn nesten van Eksters en duiven in tuinen waargenomen. In de tuinen zijn ook mogelijkheden voor broedgevallen van andere tuinvogels, zoals Merel, Koolmees en Roodborst. Verspreid door de wijk zijn vogelhuisjes aan de gevels aanwezig. Broedgevallen in deze kastjes zijn aannemelijk.

Effectenanalyse

De voorgenomen ingreep heeft effecten op het leefgebied van alle aanwezige licht beschermde soorten. Door de ingreep zal het leefgebied worden verstoord en/of vernield en aanwezige dieren kunnen worden verstoord en/of gedood.

Indien broedgevallen aanwezig zijn tijdens de ingreep, worden deze mogelijk verstoord of vernield.

De ingreep zal, gezien de verspreiding en de mobiliteit van alle soorten, geen effect hebben op de staat van instandhouding van de soorten.

Conclusie

Door de ingreep worden verschillende licht beschermde soorten gedood en/of verstoord. Voor deze soorten vermeld op tabel I (FF-wet) geldt een algemene vrijstelling. Wel is de wettelijke zorgplicht van toepassing. Onnodige verstoring of doding van aanwezige dieren dient voorkomen te worden, bijvoorbeeld door de bestaande, te handhaven landschapselementen als tuinen en bomen niet aan te tasten.

Door de ingreep worden mogelijk broedgevallen verstoord of vernield. Broedgevallen van alle vogels zijn altijd beschermd. Passende maatregelen zijn nodig om verstoring of vernieling van broedgevallen⁶⁾ te voorkomen, bijvoorbeeld door de vestiging van nieuwe broedgevallen te voorkomen.

De staat van instandhouding van de soorten is niet in het geding. Aanvullende maatregelen om de staat van instandhouding van de soorten te waarborgen zijn daarom niet nodig.

.....
⁶⁾ Een broedgeval is pas beëindigd zodra de jongen niet meer afhankelijk zijn van het nest.

5. CONCLUSIES EN ADVIEZEN

5.1. Conclusies

- Tijdens het nader onderzoek zijn vaste verblijfplaatsen/nesten van de volgende soorten van tabel 3 (FF-wet) vastgesteld:
 - Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis
 - Huismus
 - Gierzwaluw

Deze soorten worden verstoord door de ingreep. Passende maatregelen, om de staat van instandhouding van de populaties te waarborgen, en het verkrijgen van een ontheffing in het kader van de FF-wet zijn noodzakelijk.

- Tijdens het nader onderzoek zijn de volgende soorten van tabel 2 (FF-wet) vastgesteld:
 - Daslook, Gele helmbloem, Ruig klokje en Tongvaren
 - Eekhoorn
 - Steenmarter

De groeiplaatsen van de genoemde plantensoorten worden verstoord door de ingreep; de gunstige staat van instandhouding is niet in het geding. Eekhoorn en Steenmarter hebben momenteel nog geen vaste verblijfplaats in het plangebied. Geadviseerd wordt om voor beide soorten aanvullende maatregelen te nemen om verstoring van eventuele toekomstige vaste verblijfplaatsen te voorkomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat gewerkt mag worden volgens een passende door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode en verstoring wel aan de orde is, dient een ontheffing in het kader van de FF-wet te worden verkregen.

- Brede wespenorchis, Gewone vogelmelk, Egel, Huisspitsmuis en Bastaardkikker (tabel 1, FF-wet) zijn in het plangebied vastgesteld. Enkele andere licht beschermde zoogdier- en amfibiesoorten komen waarschijnlijk ook in het plangebied voor. Voor de soorten vermeld op tabel 1 geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke inrichtingen en ontwikkelingen.
- Broedgevallen zijn mogelijk in de bebouwing en de tuinen, bijvoorbeeld van Merel, Kauw en Ekster. Broedgevallen mogen nooit worden verstoord. Passende maatregelen zijn nodig om negatieve effecten op de broedgevallen te voorkomen, bijvoorbeeld door te voorkomen dat broedgevallen zullen ontstaan.
- De aanwezigheid van (essentieel leefgebied van) Ransuil in het plangebied is uitgesloten.

5.2. Adviezen

- De ingreep heeft negatieve effecten op (vaste verblijfplaatsen van) Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Huismus en Gierzwaluw. Daarom wordt geadviseerd om ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aan te vragen voor het verstoren van deze soorten. Voor het verkrijgen van een ontheffing is het noodzakelijk om passende maatregelen op te nemen in de ontheffingsaanvraag, waarbij verstoring zoveel mogelijk wordt voorkomen.
- Voor de genoemde soorten van tabel 2 geldt dat gewerkt mag worden volgens een passende door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode. Voor beschermde plantensoorten kan bijvoorbeeld worden gewerkt volgens de gedragscode van de gemeente Zoetermeer (geldig tot 14-07-2020). Eekhoorn en Steenmarter hebben momenteel nog geen vaste verblijfplaats in het plangebied.

Geadviseerd wordt om voor beide soorten aanvullende maatregelen te nemen om verstoring van eventuele toekomstige vaste verblijfplaatsen te voorkomen.

- Geadviseerd wordt om een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen, waarin op heldere en eenduidige wijze de passende maatregelen worden beschreven voor zowel soorten waarvoor ontheffing of goedkeuring wordt aangevraagd als voor licht beschermde soorten. Vaak is het opstellen van een ecologisch werkprotocol ook een eis uit de te verkrijgen ontheffing.
- Om invulling te geven aan de wettelijke zorgplicht wordt geadviseerd om passende maatregelen op te nemen gericht op voorkomen of beperken van verstoring van licht beschermde flora, zoogdieren, amfibieën en soorten zonder speciale beschermingsstatus. Hierbij kan worden gedacht aan het verplanten van licht beschermde flora en gefaseerd werken, waarbij rekening wordt gehouden met de winterrustperiode van fauna.

BRONNEN

De Groene Ruimte, 2015. *Quickscan FF-wet Kolkakkerbuurt, Ede*. Onderzoeksrapport nr. 15575

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014a. *Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus**. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Zwolle.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014b. *Soortenstandaard Gierzwaluw *Apus apus**. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Zwolle.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2013. *Vleermuisprotocol 2013, maart 2013*

NDFF via Telmee.nl

www.telmee.nl

Bijlagen

BIJLAGE I. WAARNEMINGEN PER VELDBEZOEK GERICHT OP VLEERMUIZEN

20 mei 2015 (deelgebied C)

In het oosten van het schoolgebouw is een vermoedelijke verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis waargenomen. Ook rond de kruising tussen de Brinkweg en de Talmalaan is een Gewone dwergvleermuis waargenomen welke verblijfplaats-indicerend gedrag vertoonde. In het noorden van het plangebied, langs de Nachtegaallaan, zijn veel vliegbewegingen richting het westen van Gewone dwergvleermuis vastgesteld. Ook langs de Talmalaan, Brinkweg en Bremlaan zijn richting het westen veel overvliegende Gewone dwergvleermuizen waargenomen. Vermoedelijk zijn hier twee vliegroutes aanwezig. Mogelijk komen de dieren in het zuiden van het plangebied uit de kerk aan de Verlengde Maanderweg. Verder zijn enkele overvliegende Laatvliegers en Ruige dwergvleermuizen waargenomen door het gehele deelgebied.

Bij Kolkakkerweg 63 zijn twee nesten van Gierzwaluwen vastgesteld.

27 mei 2015 (deelgebied D)

Zowel rond Verlengde Maanderweg 13-15 als rond de kruising van de Klaas Katerlaan en de Verlengde Maanderweg zijn Gewone dwergvleermuizen waargenomen welke gedrag vertoonden dat indiceerde dat de verblijfplaats nabij was (rondcirkelen, lang aanwezig, enkele sociale roepjes).

Langs de Prinsesselaan is een vliegroute aanwezig van Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger richting het oosten. Waarschijnlijk zijn deze dieren afkomstig van de kerk aan de Verlengde Maanderweg. Ook is er een enkele Ruige dwergvleermuis waargenomen aan de Prinsesselaan. Verder zijn het door het deelgebied enkele overvliegende Gewone dwergvleermuizen en Laatvliegers waargenomen.

Gedurende de tweede helft van de avond is enkele malen een kort bezoek gebracht aan de gebouwen ten oosten van het plangebied en het spoor. Hier zijn slechts enkele Gewone dwergvleermuizen waargenomen.

10 juni 2015 (deelgebied A)

Rond het woonblok Kolkakkerweg nr. 3 t/m 9 is steeds een jagende Gewone dwergvleermuis waargenomen. Dit betreft een (paar)territorium. Achter de huizen bij Brinkweg nr. 8 is ook een dergelijk territorium waargenomen. De verblijfplaats is ook waarschijnlijk in het huis van nr. 8. Aan de Schaapsweg is een jagende Gewone dwergvleermuis aangetroffen, het was echter éénmalig.

Rond de Kolk en in de tuinen van de huizen aan de noordzijde van de Kolkakkerweg is slechts éénmaal een passerende Gewone dwergvleermuis waargenomen. Verder zijn ter hoogte van den Brink, langs Kolkakkerweg nr. 25 twee passerende Laatvliegers waargenomen vroeg in de uivliegtijd. Het was onduidelijk of de dieren uit de dakrand van dit huis kwamen.

Tenslotte zijn nabij Talmalaan nr. 12 en Brinkweg nr. 23 ook jagende of passerende Gewone dwergvleermuizen waargenomen.

10 juni 2015 (deelgebied B)

Het was een erg rustige avond. In het gehele deelgebied zijn incidenteel overvliegende Gewone dwergvleermuizen waargenomen. Op de kruising van de Brinkweg en Talmalaan is verblijfplaats-indicerend gedrag waargenomen. De precieze locatie van de verblijfplaats kon niet worden achterhaald.

25 juni 2015 (deelgebied C)

Rond het oosten van de school is zwermgedrag van meerdere Gewone dwergvleermuizen waargenomen, tot maximaal 4-5 dieren gelijktijdig. Mogelijk bevindt zich een kolonie in de 'schoorsteen' bij de school. In de woning aan Brinkweg 18 bevindt zich vermoedelijk een verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis.

25 juni 2015 (deelgebied D)

Er is een zekere verblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis aangetroffen bij de Klaas Katerlaan nr. 6. Hier vloog een dier in onder de pannen bij de kopse gevel.

Bij Klaas Katerlaan nr. 2 is een aanvliegbeweging van mogelijk een tweede Gewone dwergvleermuis waargenomen.

Bij de Prinsesselaan nr. 22 was steeds een Gewone dwergvleermuis aan het jagen tot laat in de ochtend. Mogelijk is hier een verblijfplaats.

Daarnaast is alleen op de hoek van de Talmalaan en de Verlengde Maanderweg een jagende Gewone dwergvleermuis waargenomen. Bij de kerk ten zuiden hiervan was een roepend mannetje aanwezig soms vergezeld door een tweede of derde exemplaar. De verblijfplaats is zeker in de kerk.

Vroeg in de ochtend vlogen circa vier Laatvliegers vanuit het oosten naar de kerk. Vermoedelijk is hier dus een verblijfplaats van zeker enkele dieren.

Om 4.40u vloog een Laatvlieger in onder een losse dakpan aan de noordkant van de schoorsteen op Prinsesselaan nr. 25.

15 juli 2015 (deelgebied A)

's Ochtens zijn slechts enkele vliegbewegingen van vleermuizen in dit deelgebied waargenomen. Er vlogen enkele dieren naar de kolonieplaats in de schoorsteen (zien deelgebied B). De dieren komen dus voornamelijk uit het oosten in de ochtend. Er is een passerende Rosse vleermuis waargenomen.

In gebied A zijn geen invliegers vastgesteld.

Buiten gebied A zijn nabij de kerk aan de Verlengde Maanderweg 2-3 terugkerende Laatvliegers waargenomen. Van één dier was het duidelijk dat deze vanuit het oosten naar de westzijde van de kerk vloog. Er is duidelijk een sociaal geluid gehoord van Laatvliegers bij het terugkeren.

In de avond is tijdens het bezoek gericht op Gierzwaluw opnieuw bij de kerk gepost. Daarbij bleek dat zowel Laatvliegers (enkele) als Gewone dwergvleermuizen (enkele) uit de westelijke gevel van de kerk uitvlogen. De dieren vlogen uit nabij de dakrand. Bij de Laatvliegers werd ook een tweetal waargenomen en is aantippen van de uitvliegplek waargenomen. Er werden telkens ook sociale geluiden waargenomen vermoedelijk van moeder en jonge vleermuis. Het is dus zeer goed mogelijk dat het hier om een kraamkolonieplek gaat. Het is dus in elk geval een vaste verblijfplaats en mogelijk een kraamkolonieplaats van tenminste vijf dieren.

15 juli 2015 (deelgebied B)

In het gehele deelgebied zijn foeragerende Gewone dwergvleermuizen vastgesteld, met name in de achtertuinen van de woningen. Deze dieren zullen allen hun verblijfplaats in een van de aangrenzende woningen hebben. Tussen Kolkakkerweg 35 en 37 is meerdere malen een roepend mannetje vastgesteld. In een van beide woningen bevindt zich zeker een paarplaats.

De kolonie in de 'schoorsteen' bij de school is wederom waargenomen. De aanwezige dieren vertoonden duidelijk zwermgedrag rond de toren. Waarschijnlijk betreft het een kolonie van circa 15 dieren.

19 augustus 2015 (deelgebied A)

Er zijn op vijf locaties jagende of passerende Gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Een aantal dieren zijn met name bij de school aangetroffen. Er was veel activiteit van Gewone dwergvleermuizen nabij de meest oostelijke daklijst van de school. Een tweetal dieren leken vanuit de school naar het zuidoosten door het plangebied te vliegen (richting de groenzone nabij het spoor). In de uitvliegtijd vlogen ter hoogte van Den Brink twee Laatvliegers met tussenpose van 10 minuten vanuit het noorden naar het zuiden. Op de hoek van Den Brink en de Brinkweg waren twee in kleine rondjes vliegende Gewone dwergvleermuizen aanwezig.

19 augustus 2015 (deelgebied B)

In een groot deel van het deelgebied zijn passerende of foeragerende Gewone dwergvleermuizen waargenomen. Bij Kolkakkerweg 32 is een uitvliegende Gewone dwergvleermuis vastgesteld. Bij Kolkakkerweg 32 en rond Den Brink 2 worden verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis vermoed. Bij Talmalaan 12 vertoonde een Gewone dwergvleermuis paarplaats-indicerend gedrag. Rond Kolkakkerweg 35/37 is de laatste helft van de avond een roepend mannetje aanwezig geweest.

Aan Den Brink 2 is een uitvliegende Gewone grootoorvleermuis waargenomen (incl. opname).

Verder zijn er overvliegende Laatvliegers en één Ruige dwergvleermuis waargenomen.

1 september 2015 (deelgebied C)

Met name in het uiterste noorden en het uiterste zuiden van het plangebied zijn gedurende de hele avond Gewone dwergvleermuizen waargenomen. In het zuiden, bij Brinkweg 33, is een uitvliegende vleermuis vastgesteld. Rondom de school en de westzijde van de Kolkakkerweg zijn roepende mannetjes gehoord. Waarschijnlijk betreft het twee naast elkaar liggende paarterritoria.

3 september 2015 (deelgebied D)

Er was heel weinig activiteit van vleermuizen. In de Hovystraat waren twee Gewone dwergvleermuizen bij de kerk aan het jagen. Bij de kerk aan de Verlengde Maanderweg is een roepend mannetje van de Gewone dwergvleermuis aangetroffen en werd laat nog een Laatvlieger gehoord. Nabij Verlengde Maanderweg nr. 27 werd een jagende Gewone dwergvleermuis gehoord. Tenslotte werd in de Klaas Katerlaan een Gewone dwergvleermuis gehoord.

15 september 2015 (deelgebied B)

Na veel regen gedurende de dag klaarde het weer in de avond op. Het was een avond met weinig activiteit. Een paarplaats aan de Kolkakkerweg is opnieuw vastgesteld. Verder zijn er enkele overvliegende of foeragerende Gewone dwergvleermuizen vastgesteld.

16 september 2015 (deelgebied A)

Bij de oostzijde van school vloog één roepend mannetje, met een waarschijnlijke verblijfplaats aan de meest oostelijke gevel van de school. In de Brinkweg is een jagende Gewone dwergvleermuis waargenomen. Bij Kolkakkerweg nr. 4 is een passerende Gewone dwergvleermuis waargenomen. Het dier vloog in zuidelijke richting.

In gebied D is een jagende Gewone dwergvleermuis waargenomen bij Verlengde Maanderweg nr. 25.

Er is een passerende Rosse vleermuis waargenomen boven buurtcentrum De Kolk.

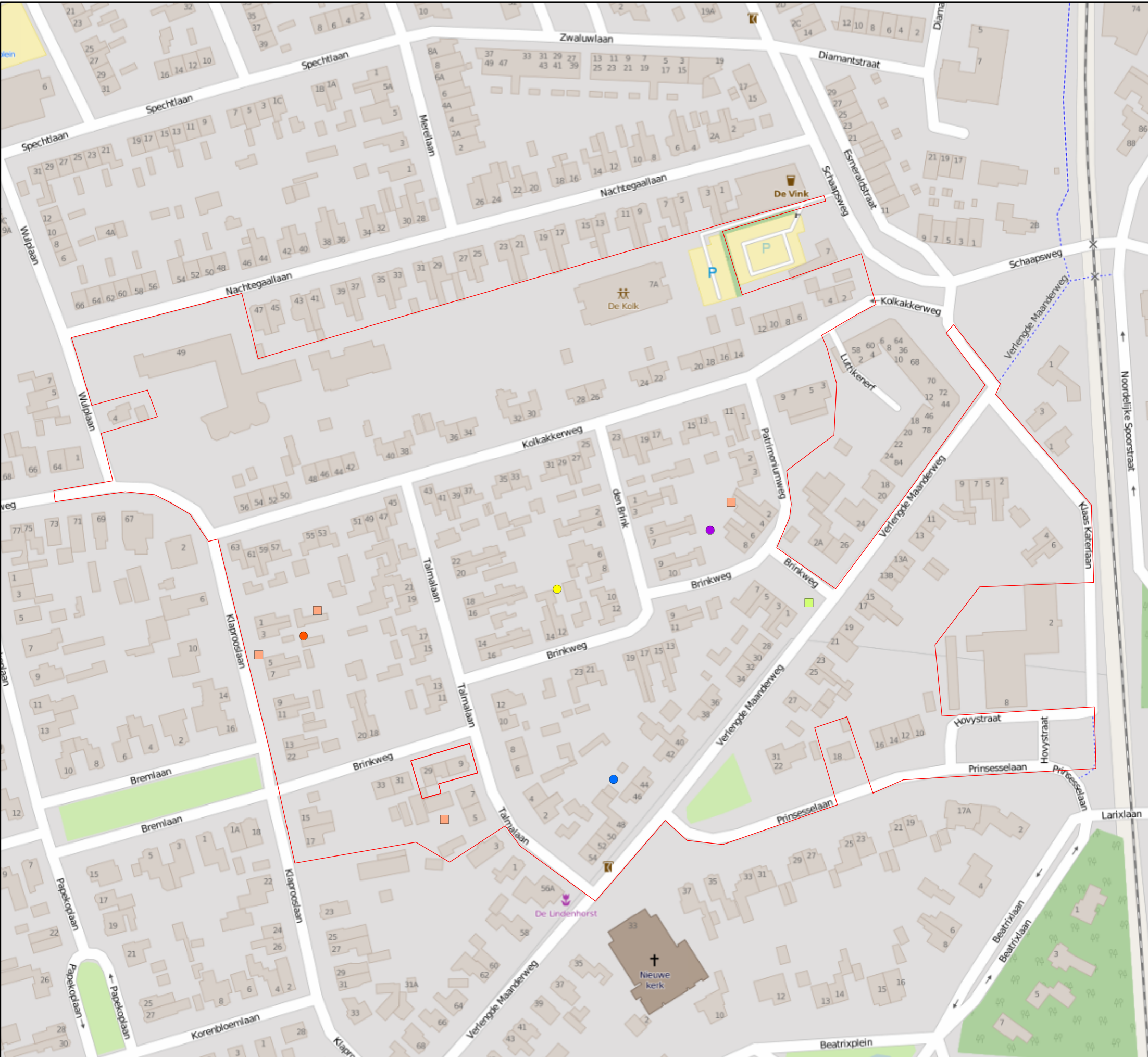
16 september 2015 (deelgebied C)

Bij de school was nu één roepend mannetje, met een duidelijke verblijfplaats aan de noordwestzijde van het gebouw. Aan Klaprooslaan 17 is een verblijfplaats vastgesteld, mogelijk in de aanwezige vleermuiskast, doordat het dier V-tjes vloog richting het dak. Het dier is gedurende de gehele avond waargenomen, maar er zijn geen sociale roepjes gehoord. Verder zijn er enkele overvliegende of foeragerende Gewone dwergvleermuizen en een enkele Laatvlieger vastgesteld.

23 september 2015 (deelgebied D)

Op diverse plaatsen zijn roepende mannetjes van de Gewone dwergvleermuis vastgesteld. Een uitvliegende Gewone dwergvleermuis is bij Verlengde Maanderweg nr. 25 waargenomen. Er zijn geen nieuwe verblijfplaatsen vastgesteld. Direct ten oosten van het plangebied is een Ruige dwergvleermuis vastgesteld. In het plangebied is een vleermuis gehoord, welke niet gedetermineerd kon worden. Het betrof waarschijnlijk een Bosvleermuis, maar Rosse vleermuis kan niet worden uitgesloten.

Kaarten

Legenda

Flora- en faunawet - tabel 1

- Brede wespenorchis
- Gewone vogelmelk

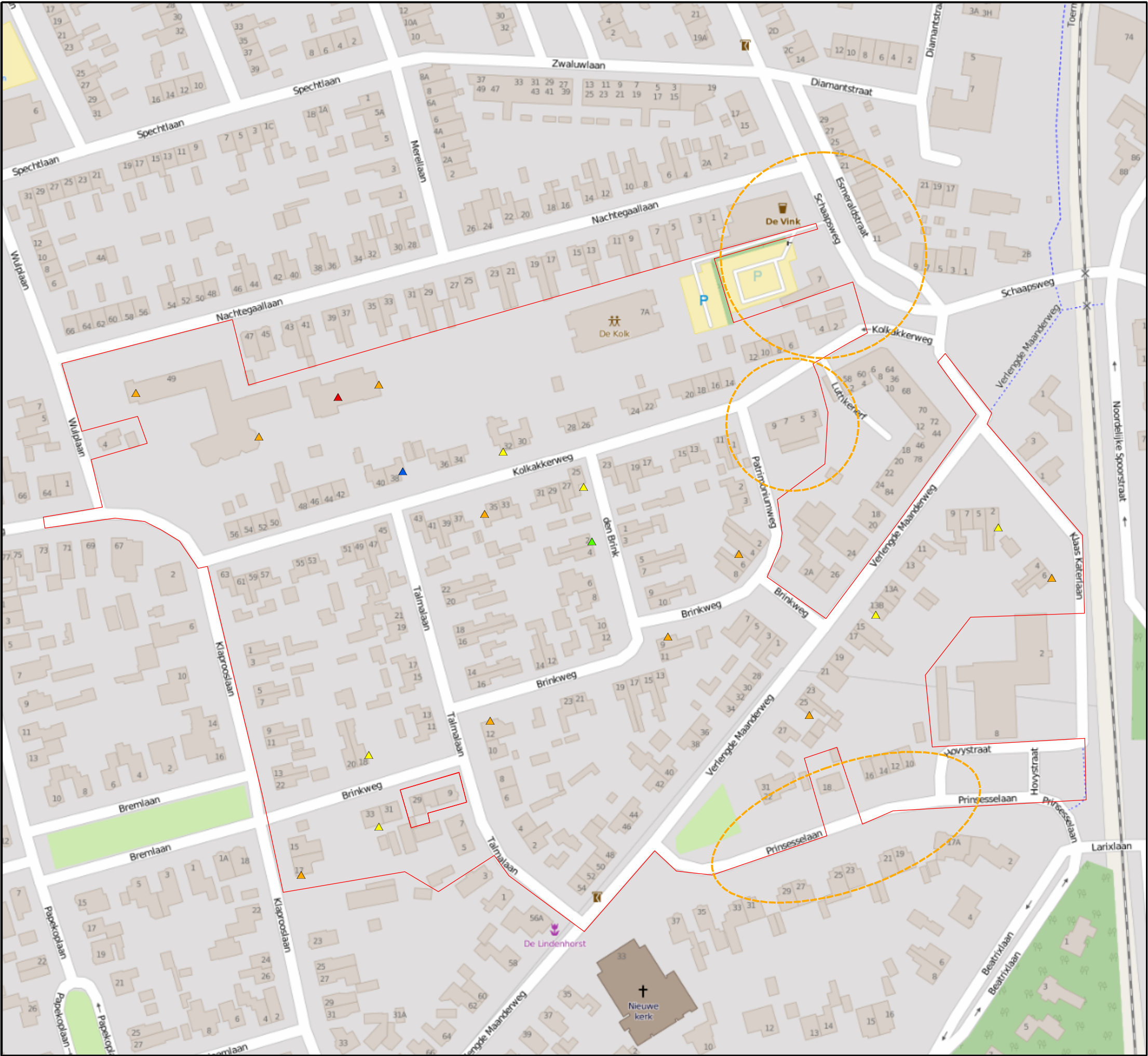
Flora- en faunawet - tabel 2

- Daslook
- Gele helmbloem
- Ruig klokje
- Tongvaren

Plangebied

Bron ondergrond: OpenStreetMap

Onderwerp: Kaart 1. Locaties beschermde plantensoorten in plangebied Afdrukformaat: A3	de groene ruimte
Project: Onderzoek beschermde soorten Kolkakkerbuurt, Ede	Datum 26 nov. 2015
Opdrachtgever: Woonstede	Projectnr.: 15610
	Getekend: J. Snellenberg
	Status: Definitief
Schaal: 0 20 40 60 80 meter	N

Legenda

Gewone dwergvleermuis

- Kolonieverblijfplaats
- Paarverblijfplaats
- Indicatie paarverblijfplaats
- Zomerverblijfplaats

Gewone grootoorvleermuis

- Zomerverblijfplaats

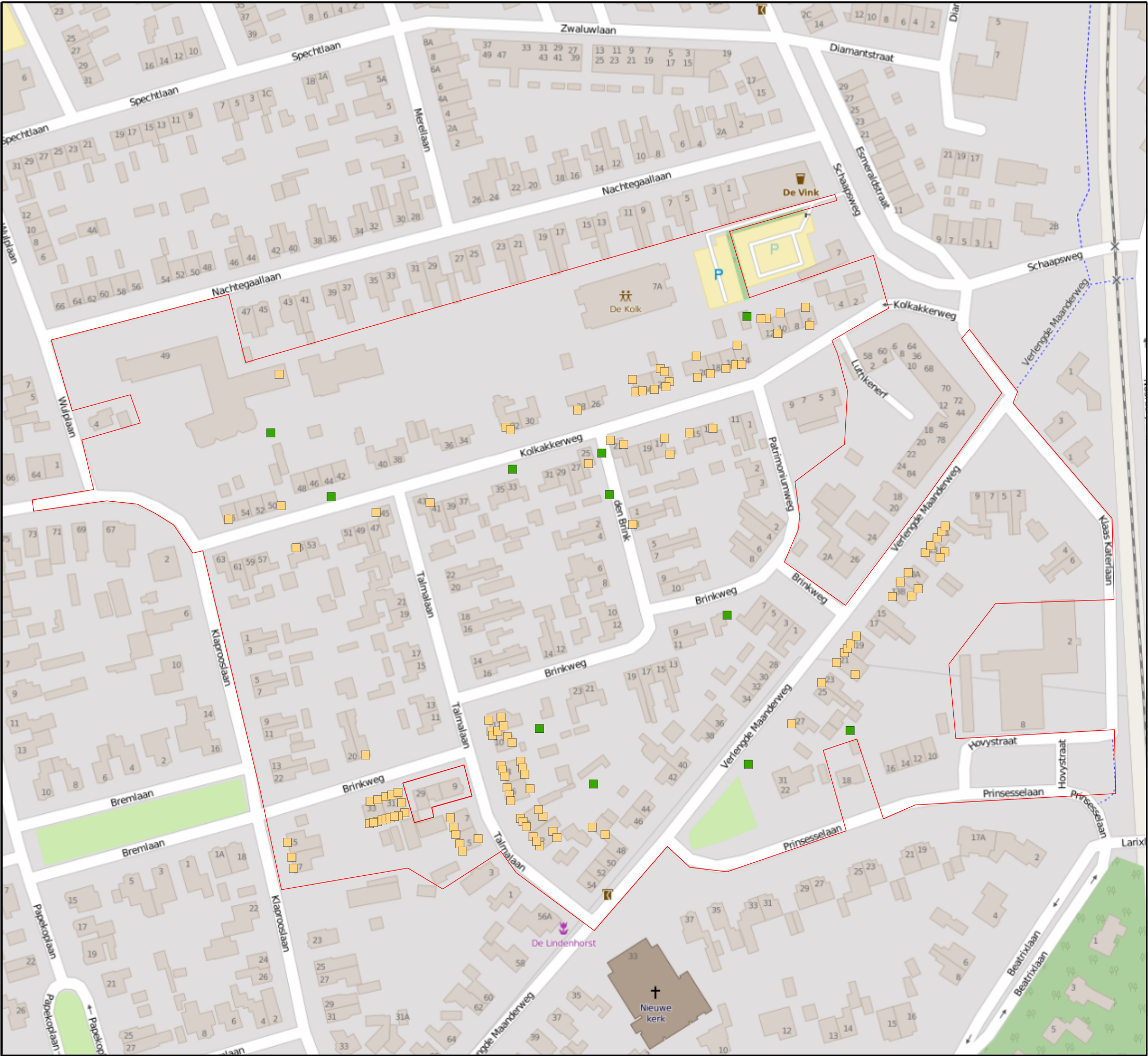
Ruige dwergvleermuis

- Zomerverblijfplaats

Plangebied

Bron ondergrond: OpenStreetMap

Onderwerp: Kaart 2. Locaties verblijfplaatsen vleermuizen in plangebied Afdrukformaat: A3		de groene ruimte	
Project: Onderzoek beschermde soorten Kolkakkerbuurt, Ede	Datum	26 nov. 2015	
	Projectnr.:	15610	
Opdrachtgever: Woonstede	Getekend:	J. Snellenberg	
	Status:	Definitief	
Schaal: 0 30 60 90 120 meter			

Legenda

Huismus

- Nest
- Kwetterplek
- Plangebied

Bron ondergrond: OpenStreetMap

Onderwerp:
Kaart 3.
Locaties nest- en kwetterplekken
Huismus in plangebied
Afdrukformaat: A3

de groene ruimte

Project:
Onderzoek beschermde soorten
Kolkakkerbuurt, Ede

Opdrachtgever:
Woonstede

Datum
26 nov. 2015

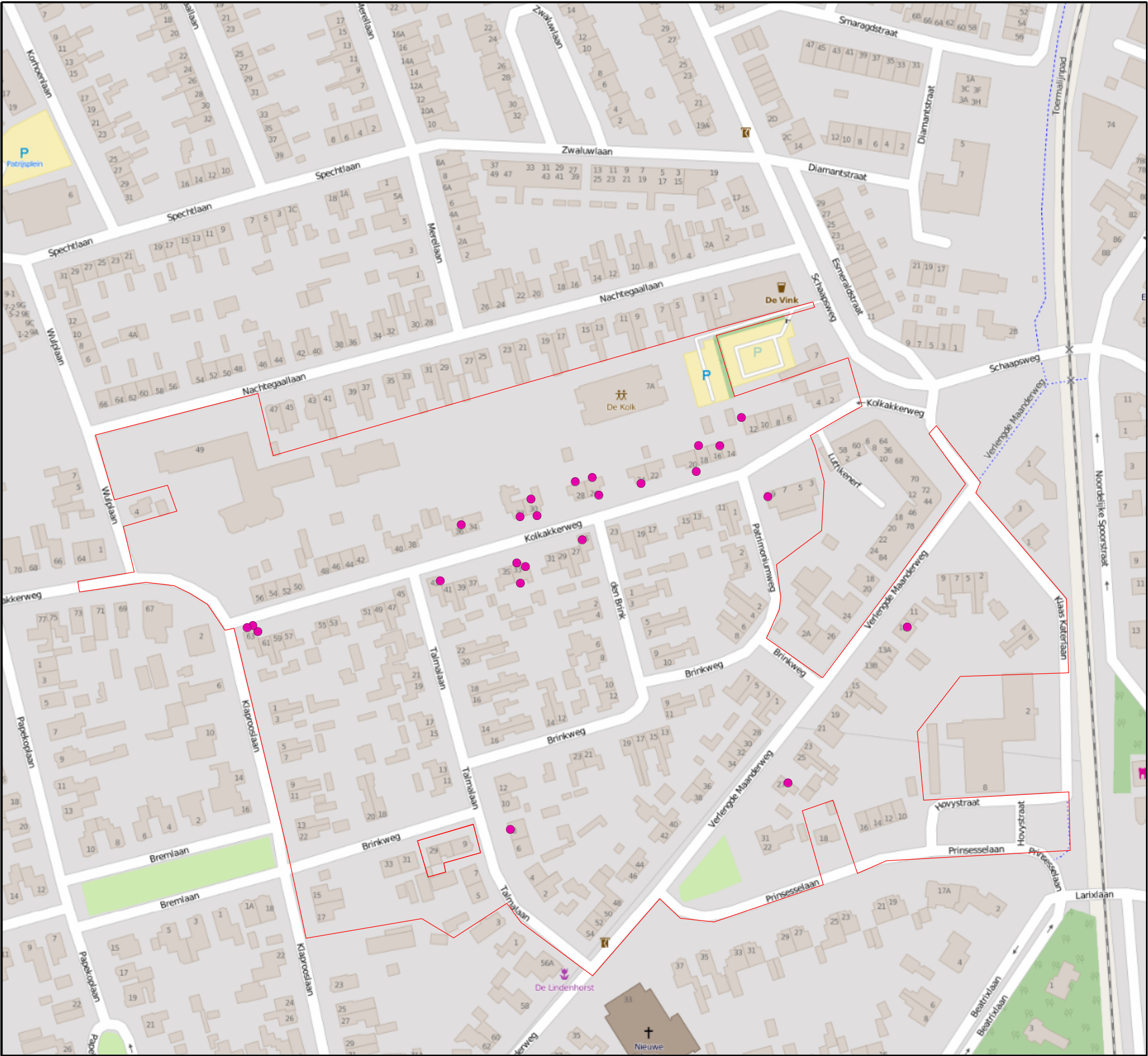
Projectnr.:
15610

Getekend:
J. Snellenberg

Status:
Definitief

Schaal:
0 30 60 90 120 meter

N

Legenda

- Gierzwaluwnest
- Plangebied

Bron ondergrond: OpenStreetMap

Onderwerp: Kaart 4. Locaties nesten Gierzwaluw in plangebied Afdrukformaat: A3	de groene ruimte
Project: Onderzoek beschermde soorten Kolkakkerbuurt, Ede	Datum 26 nov. 2015
Opdrachtgever: Woonstede	Projectnr.: 15610
	Getekend: J. Snellenberg
	Status: Definitief
Schaal: 0 30 60 90 120 meter	N